

מסכת נדרים פרק י' - "רַבִּי אֱלִיעֶזֶר"

1. סו, ב - סז, א¹

מִשְׁנָה

נְעֵרָה הַמְאֻרְסָה - אַבִּיהָ וּבַעֲלָהּ מְפִירִין נְדָרֶיהָ.
סז, א הפּוֹר הָאֵב וְלֹא הַפּוֹר הַבַּעַל,
הַפּוֹר הַבַּעַל וְלֹא הַפּוֹר הָאֵב -
אֵינוֹ מוֹפָר.
וְאִין צָרִיד לומר קַיִים אֶחָד מֵהוּ.

גְּמָרָא

הֵינּוּ רִישָׁא, "אַבִּיהָ וּבַעֲלָהּ מְפִירִין נְדָרֶיהָ!"

מהו דתימא: או אביה או בעלה קתני,
קא משמע לן.

"וְאִין צָרִיד לומר שְׁקִיִּים אֶחָד מֵהוּ".

למה לי למיתנא?
השתא יש לומר הפר זה בלא זה ולא כלום,
"קַיִים אֶחָד מֵהוּ" - למה לי? צריכא למיתני?

כי איצטריך ליה: כגון דהפר אחד מהן וקייים אחד, וחזר המקיים ונשאל על הקמתו.
מהו דתימא: מאי דאוקי הא עקריה,
קא משמע לן: דמפירין שניהם בבת אחת.

¹ במדבר ל, ב-ז

ב וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה'.
ג איש כי ידר נדר לה' או השבע שבועה לאסור אסור על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו ועשה.
ד ואשה כי תדר נדר לה' ואסרה אסר בבית אביה בנעריה.
ה ושמע אביה את נדרה ואסרה אשר אסרה על נפשה והחריש לה אביה וקמו כל נדריה וכל אסר אשר אסרה על נפשה יקום.
ו ואם הניא אביה אתה ביום שמעו כל נדריה ואסריה אשר אסרה על נפשה לא יקום וה' יסלח לה כי הניא אביה אתה.
ז ואם היו תהיה לאיש ונדרה עליה או מבטא שפתייה אשר אסרה על נפשה.
ח ושמע אישה ביום שמעו והחריש לה וקמו נדריה ואסרה אשר אסרה על נפשה וקמו.
ט ואם ביום שמע אישה יניא אותה והפר את נדרה אשר עליה ואת מבטא שפתייה אשר אסרה על נפשה וה' יסלח לה.
י ונדר אלמנה וגרושה כל אשר אסרה על נפשה יקום עליה.
יא ואם בית אישה נדרה או אסרה אסר על נפשה בשבעה.
יב ושמע אישה והחריש לה לא הניא אתה וקמו כל נדריה וכל אסר אשר אסרה על נפשה יקום.
יג ואם הפר יפר אתם אישה ביום שמעו כל מוצא שפתייה לנדריה ולאסר נפשה לא יקום אישה הפרם וה' יסלח לה.
יד כל נדר וכל שבעת אסר לענת נפש אישה וקימנו ואישה יפרנו.
טו ואם החריש יחריש לה אישה מיום אל יום והקים את כל נדריה או את כל אסריה אשר עליה הקים אתם כי החריש לה ביום שמעו.
טז ואם הפר יפר אתם אחרי שמעו ונשא את עונה.
יז אלה החקים אשר צוה ה' את משה בין איש לאשתו בין אב לבתו בנעריה בית אביה.

2. סז, א - סח, א

"ונערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה" - מנלו?

אמר רבה:

אמר קרא: "ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה..." (במדבר ל, ד-ט).

מכאן לנערה המאורסה שאביה ובעלה מפירין נדריה.

אימא האי קרא בנשואה פתיב!

אי משום נשואה, קרא אחרניא פתיב: "ואם בית אישה נדרה" (במדבר ל, יא).

אימא תרוניהו בנשואה!?

וכי תימא: תרי קראי נשואה למה לי?

למימר שאין הבעל מיפר בקודמין.

סז, ב וְלֹא מִמִּילָא שְׁמַעְתָּ מִינָהּ!?

איבעית אימא:

דהויה¹ - קדושין משמע.

אימא אב לחודיה מיפר!

אם כן, "ואסרה אסר בית אביה ... וניא אותה" (במדבר ל, ד-ט) - למה לי?
השתא יש לומר במקום ארוס מיפר אב לחודיה, שלא במקום ארוס, מיבעיא?

אימא אב ליבעי ארוס, וארוס לחודיה מיפר!

וכי תימא: אב דכתב רחמנא למה לי?

מיבעי ליה דאי הקים - הקים!

אם כן "בית אישה נדרה" (במדבר ל, יא) למאי כתב?

קל וחומר: ומה במקום אב, ארוס מיפר לחודיה, שלא במקום אב מיבעיא!?

אימא: "אם בית אישה נדרה" - לומר שאין הבעל מיפר בקודמין!

ומיניה: ארוס מיפר בקודמין!?

אלא לאו משום שותפותיה דאב.

סח, א דבי רבי ישמעאל תנא:

"בין איש לאשתו בין אב לבתו" (במדבר ל, יז) -

מכאן לנערה המאורסה שאביה ובעלה מפירין נדריה."

ולתנא דבי רבי ישמעאל - "אם היו תהיה לאיש" (במדבר ל, ז) - מאי עביד ליה?

מוקים לאידך דרבא².

ורבא, האי דתני דבי רבי ישמעאל מאי עביד ליה?

מיבעי ליה: לומר שהבעל מיפר נדרים שבינו לבינה.

¹ ואם היו תהיה לאיש

² הר"ן ועוד גורסים: רבה

3. סח, א - סט, א

איבעיא להו:
בעל מיגז גיזו, או מקליש קליש?

היכא קא מיבעיא לן?
כגון דנדרה מתרין זיתין ושמע ארום והיפר לה, ואכלתנון.
אי אמרינן מיגז גיזו - לקיאי.
אי אמרינן מקליש קליש - איסורא בעלמא הוא.
מאי?

תא שמע:
"אימתי אמרו מת הבעל נתרונה רשות לאב?
בזמן שלא שמע הבעל קודם שימות,
או ששמע ושתק,
או ששמע והפר ומת בו ביום.
זו היא ששנינו:
מת הבעל - נתרונה רשות לאב.
ב, סח, א אבל אם שמע וקיים,
או ששמע ושתק ומת ביום שלאחריו -
אין יכול להפר.

שמע אביה והפר לה, ולא הספיק בעל לשמוע עד שמת האב,
זו היא ששנינו:
מת האב - לא נתרונה רשות לבעל.

שמע בעלה והפר לה, ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל,
זו היא ששנינו:
מת הבעל נתרונה רשות לאב.

שמע בעלה והפר לה, ולא הספיק האב לשמוע עד שמת - אין הבעל יכול להפר,
שאין הבעל מיפר אלא בשותפות.

ב, סט, א שמע אביה והפר לה, ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת,
חוזר האב ומפר חלקו של בעל.
אמר רבי נתן:
הו הו דברי בית שמאי.
בית הלל אומרים:
אין יכול להפר."

שמע מינה:
לביית שמאי - מיגז גיזו.
לביית הלל - מקליש קליש.

שמע מינה.

4. סט, א-ב

בְּעֵי רַבָּא:

יֵשׁ שְׂאֵלָה בְּהֶקֶם, אוֹ אֵין שְׂאֵלָה בְּהֶקֶם?

אם תמצא לומר: יש שאלה בהקם,
יש שאלה בהפר, או אין שאלה בהפר?

תא שמע:

דאמר רבי יוחנן:

נשאלין על ההקם, ואין נשאלין על ההפר.

בְּעֵי רַבָּה:

"קיים ליכי, קיים ליכי",
ונשאל על הקמה ראשונה, מהו?

תא שמע:

דאמר רבא:

אם נשאל על הראשונה - שניה חלה עליו.

בְּעֵי רַבָּה:

"קיים ליכי, ומופר ליכי ולא תיחול הקמה אלא אם כן חלה הפרה" - מהו?

סט, ב תא שמע מפלוגתא דרבי מאיר ורבי יוסי.

דתנן:

"הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים"**הרי זו תמורת עולה,****דברי רבי מאיר.****ורבי יוסי אומר:****אם לכה נתבין מתחלה,****הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות באחד - דבריו קיימין** (תמורה כה:).

ואפילו רבי מאיר לא קאמר דלא אומר: "לא תיחול זו אלא אם כן חלה זו",

אבל הכא דאמר: "לא תיחול הקמה אלא אם כן חלה הפרה" - רבי מאיר נמי מודה דהפרה חלה.

בְּעֵי רַבָּה:

"קיים ומופר ליכי" בבית אחת - מהו?

תא שמע:

דאמר רבא:

כל דבר שאינו בזה אחר זה,

אפילו בבית אחת אינו.

5. סט, ב - ע, א

בְּעֵי רַבָּה:
 "קַיִּים לִיכִי הַיּוֹם" - מַהוּ?

מִי אָמְרִינוּ: כְּמֵאן דְּאָמַר לָהּ: "מוֹפֵר לִיכִי לְמַחֵר",
 אוּ דְלָמָּא:
 הָא לֹא אָמַר לָהּ?

ע, א אִם תִּמְצָא לּוֹמַר: הָא לֹא אָמַר לָהּ.

אָמַר לָהּ: "מוֹפֵר לִיכִי לְמַחֵר" - מַהוּ?

מִי אָמְרִינוּ: לְמַחֵר לֹא מְצִי מִיפֵר,
 דְּהָא קַיִּמְיָה לְגַדְרֵיהּ הַיּוֹם,
 אוּ דְלָמָּא:

כִּינּוּ דְלֹא אָמַר לָהּ: "קַיִּים לִיכִי הַיּוֹם", כִּי קָאָמַר לָהּ: "מוֹפֵר לִיכִי לְמַחֵר" מֵהַיּוֹם קָאָמַר.

וְאִם תִּמְצָא לּוֹמַר: אֲפִילוּ הֲכִי, כִּינּוּ דְקַיִּמוּ הַיּוֹם, לְמַחֵר כְּמֵאן דְּאִיתֵיהּ דְּמִי,
 אָמַר לָהּ: "קַיִּים לִיכִי שְׁעָה" - מַהוּ?

מִי אָמְרִינוּ: כְּמֵאן דְּאָמַר לָהּ: "מוֹפֵר לִיכִי לְאַחַר שְׁעָה" דְּמִי,
 אוּ דְלָמָּא: הָא לֹא אָמַר לָהּ?

אִם תִּמְצָא לּוֹמַר: הָא לֹא אָמַר לָהּ,
 מִיְהוּ אָמַר לָהּ - מַאי?

מִי אָמְרִינוּ: כִּינּוּ דְקַיִּמוּ - קַיִּמוּ,
 אוּ דְלָמָּא: כִּינּוּ דְכּוּלֵּיהּ יוֹמָא בַר הַקָּמָה וּבַר הַפְּרָה, כִּי אָמַר: "מוֹפֵר לִיכִי לְאַחַר שְׁעָה" מֵהַנֵּי?

תָּא שְׁמַע:

"הַרְיֵי נְזִירָה", וְשְׁמַע בְּעֵלָה וְאָמַר: "וְאֵנִי",

אֵין יָכוֹל לְהַפֵּר" (נזיר כ:).

וְאִמַּאי?

נִימָא: "וְאֵנִי" דְּאָמַר הוּא עַל נַפְשֵׁיהּ דְּהוּי נְזִיר, אֲבָל "הַרְיֵי נְזִירָה" דִּילָהּ דְּשְׁעָה אַחַת קַיִּמָּא,
 לְאַחַר שְׁעָה - אֵי בְּעֵי לִיפֵר! אִמַּאי אֵין יָכוֹל לְהַפֵּר?
 לָאוּ מִשּׁוּם דְּכִינּוּ דְקַיִּמוּ - קַיִּמוּ?

לֹא, קִסְבַּר: כֹּל "וְאֵנִי" כְּמֵאן דְּאָמַר: "קַיִּים לִיכִי לְעוֹלָם" דְּמִי.

6. ע, א

משנה

מת האב - לא נתרוקנה רשות לבעל.
 מת הבעל - נתרוקנה רשות לאב.
 בזה - יפה נח האב מנח הבעל.
 בדבר אחר - יפה נח הבעל מנח האב:
 שהבעל מפר בבגד, והאב אינו מפר בבגד.

גמרא

מאי טעמא?

דאמר קרא: "בנעריה בית אביה" (במדבר ל, יז).

7. ע, א-ב

"מת הפעל נתרוקנה רשות לאב" - מנלן?

אמר רבה:

דאמר קרא: "ואם היו תהיה לאיש ונדדיה עליה" (במדבר ל, ז).

ע, ב, מקיש קודמי הויה שניה, לקודמי הויה ראשונה, מה קודמי הויה ראשונה אב מיפר לחודיה, אף קודמי הויה שניה, אב מיפר לחודיה.

אימא: הני מילי בנדריים שלא נראו לארוס.
אבל בנדריים שנראו לארוס - לא מצי מיפר אב!

אי בנדריים שלא נראו לארוס - מ"בנעריה בית אביה" (במדבר ל, ז) נפקא.

8. ע, ב

"בזה - יפה נח האב מנח הבעל.
 בדבר אחר - יפה נח הבעל מנח האב:
 שהבעל - מפר בבגד, והאב - אינו מפר בבגד."

היכי דמי?
 אילימא שקידשה כשהיא נערה, ובגרה.
 מכדי מיתה מוציאה, ובגרות מוציאה מרשות אב:
 מה מיתה לא נתרוקנה רשות לבעל, , אף בגרות לא נתרוקנה רשות לבעל!

אלא שקידשה כשהיא בוגרת,

הא תנינא חדא זימנא:
 "הבוגרת ששהתה שנים עשר חדש" (נדרים עג:)

הא גופא קשיא:
 אמרת: "הבוגרת ששהתה שנים עשר חדש",
 בבוגרת למה לי שנים עשר חדש?
 "בוגרת בשלשים יום סגי לה!"

תני: בוגרת,
 ששהתה שנים עשר חדש.

מכל מקום קשיא!

איבעית אימא:
 הכא - דוקא, ובוגרת קתני התם משום דבעי איפלוגי רבי אליעזר ורבנן.

איבעית אימא:
 בוגרת דוקא. ואידי דנסיב רישא "בזה", נסיב סיפא נמי: "בזה".

9. עא, א-ב

עא, מִשְׁנָה

נְדָרָה וְהִיא אֲרוּסָה,
וְנִתְגַרְשָׁה בּוֹ בַיּוֹם, נִתְאָרְסָה בּוֹ בַיּוֹם, אֶפִּילוּ לְמָאָה - אַבְיָהּ וּבַעֲלָהּ הָאֲחֵרוֹן מִפִּירִין נְדָרֶיהָ.
זֶה הַכֹּל:
כֹּל שֶׁלֹּא יֵצֵא לְרִשּׁוֹת עֲצָמָה שְׁעָה אַחַת - אַבְיָהּ וּבַעֲלָהּ הָאֲחֵרוֹן מִפִּירִין נְדָרֶיהָ.

גְּמָרָא

מְנַלן דְּאָרוּס אַחֲרוֹן מִיפֵר נְדָרִים שְׁנֵרָאוּ לְאָרוּס רֵאשׁוֹן?

אָמַר שְׁמוּאֵל:

אָמַר קְרָא: "וְאִם הִיוּ תְהִיָּה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עֲלֶיהָ" (במדבר ל, ז. במדבר ל, ט) - נְדָרִים שֶׁהִיוּ עֲלֶיהָ כְּכֹר.

דְּלִמָּא תְנִי מִלִּי שְׁלֵא נְרָאוּ לְאָרוּס רֵאשׁוֹן,
אֲבָל נְדָרִים שְׁנֵרָאוּ לְאָרוּס רֵאשׁוֹן לֹא מְצִי מִיפֵר אָרוּס אַחֲרוֹן!

"עֲלֶיהָ" - קְרָא יִתִּירָא הוּא.

תְּנִיָּא כְּוֹתִיָּה דְשְׁמוּאֵל:

"נִעְרָה הַמְאֹרְסָה אַבְיָהּ וּבַעֲלָהּ מִפִּירִין נְדָרֶיהָ.
כִּי־צָדָד?

שְׁמַע אַבְיָהּ וְהִפֵּר לָהּ, וְלֹא הִסְפִּיק הַבַּעַל לְשִׁמּוֹעַ עַד שְׁמַת,
וְנִתְאָרְסָה בּוֹ בַיּוֹם, וְאֶפִּילוּ מָאָה פְּעָמִים -
אַבְיָהּ וּבַעֲלָהּ הָאֲחֵרוֹן מִפִּירִין נְדָרֶיהָ.

שְׁמַע בַּעֲלָהּ וְהִפֵּר לָהּ, וְלֹא הִסְפִּיק הָאָב לְשִׁמּוֹעַ עַד שְׁמַת הַבַּעַל -
חֹזֵר הָאָב וּמִפֵּר חֲלָקוֹ שֶׁל בַּעַל.

אָמַר רַבִּי נְתָן:

הוּ הוּ דְבָרֵי בֵּית שְׁמַאי.

אֲבָל בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים:

אִין יָכוֹל לְהִפֵּר."

כְּמַאי פְּלִיגִי?

עא, ב בית שְׁמַאי סְבָרִי: נְדָרִים נְמִי שְׁרָאוּי לְאָרוּס, נִתְרוֹקְנָה רִשּׁוֹת לְאָב, וּמִיגוּ גִיזוּ.
בית הַלֵּל סְבָרִי: אַבְיָהּ וּבַעֲלָהּ אַחֲרוֹן מִפִּירִין נְדָרֶיהָ, וְלֹא מִיגוּ גִיזוּ.

10. עא, ב - עב, א

איבעיא להו:
גירושין כשתיקה דמיא,
או כהקמה דמיא?

למאי נפקא מינה?

כגון שנדרה ושמע בעלה וגרשה, ואהדרה ביומיה.
אי אמר מר 'כשתיקה דמי' - מצוי מיפר לה.
ואי אמר מר 'כהקמה דמי' - לא מצוי מיפר לה.

עבא תא שמוע:

"אימתי אמרו: 'מת הבעל נתרוקנה רשות לאב'?"

בזמן שלא שמע הבעל,

או שמע והפר,

או שמע ושתק ומת בו ביום".

ואי אמרת: גירושין כשתיקה דמו, ליתני נמי: 'או שמע וגירש'!
מדלא תני הכי,

שמע מינה: גירושין כהקמה דמו.

אימא סיפא: "אבל אם שמע וקיים, או שמע ושתק ומת ביום של אחריו אין יכול להפר".

ואי אמרת: גירושין כהקמה דמו, ליתני: 'ואם שמע וגירש'!

אלא, מדלא קתני הכי,

שמע מינה: גירושין כשתיקה דמו!

אלא מהא ליכא למשמע מיניה.

אי רישא דוקא - נסיב סיפא משום רישא.

אי סיפא דוקא - נסיב רישא משום סיפא.

תא שמוע:

"נדרה והיא ארוסה,

ונתגרשה ונתאדסה בו ביום, אפילו למאה - אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה".

שמע מינה: גירושין כשתיקה דמו.

דאי כהקמה דמו, מי מצוי מיפר ארוס אחרון נידרי דאוקים ארוס ראשון!?

הכא במאי עסקינן:

בשלא שמע ארוס ראשון.

אי הכי, מאי איריא "בו ביום"? אפילו לאחר מאה ימים נמי!

כשלא שמע ארוס ושמע האב,

בו ביום הוא דמצוי מיפר,

אבל מכאן ואילך - לא מצוי מיפר.

תא שמוע:

"נדרה בו ביום, גירשה והחזירה בו ביום - אין יכול להפר".

שמע מינה: גירושין כהקמה דמו.

אמרי:

הכא בנשואה עסקינן,

והיינו טעמא דאין יכול להפר, משום דאין הבעל מיפר בקודמין.

11. עב, ב - עג, א

עב, ב מְשָׁנָה

דָּרָךְ תְּלַמְיָדֵי חֲכָמִים:
 עַד שְׁלֵא הִיְתָה בְּתוֹ יוֹצֵאָה מֵאֲצִלוֹ,
 אוֹמֵר לָהּ: כָּל נְדָרִים שְׁנֹדְרֵת בְּתוֹךְ בֵּיתִי הֲרִי הוּן מוֹפְרִין.
 וְכֵן הִבְעֵל, עַד שְׁלֵא תִכְנַס לְרִשׁוּתוֹ,
 אוֹמֵר לָהּ: כָּל נְדָרִים שְׁנֹדְרֵת עַד שְׁלֵא תִכְנַסִּי לְרִשׁוּתִי הֲרִי הוּן מוֹפְרִין.
 שְׁמַשְׁתַּכְּנַס לְרִשׁוּתוֹ אִינוּ יָכוֹל לְהַפֵּר.

גְּמָרָא

בְּעֵי רַמִּי בַר חַמָּא:
 בַּעַל, מַהוּ שְׂיַפֵּר בְּלֹא שְׁמִיעָה?

"וְשִׁמְעֵ אִישָׁה"¹ (במדבר ל, ח) דְּנֻקָּא הוּא,
 אוֹ לֹא דְנֻקָּא הוּא?

אָמַר רַבָּא:

תָּא שְׁמַע:

"דָּרָךְ תְּלַמְיָדֵי חֲכָמִים:

עַד שְׁלֵא יִצְאָת בְּתוֹ מֵאֲצִלוֹ, אוֹמֵר לָהּ: כָּל נְדָרִים שְׁנֹדְרֵת בְּתוֹךְ בֵּיתִי הֲרִי הוּן מוֹפְרִין".
 וְהָא לֹא שְׁמַע!

לְכִי שְׁמַע הוּא דְמִיפֵר.

אִם כֵּן, כִּי לֹא שְׁמַע, לְמָה לִּיהָ לְמִימַר?

הָא קַמְשְׁמַע לָן:

אוֹרְחִיָּה דְצוֹרְבָא מְרַבְּנָן לְהַדוּרֵי.

תָּא שְׁמַע מְסִיפָא:

"וְכֵן הִבְעֵל, עַד שְׁלֵא תִכְנַס לְרִשׁוּתוֹ, אוֹמֵר לָהּ...!"

הֲכָא נְמִי, דְאָמַר לָהּ: לְכִי שְׁמַעְנָא.

תָּא שְׁמַע:

"הָאוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ:

"כָּל נְדָרִים שְׁתַּדוּרֵי עַד שְׁאָבָא מִמְּקוֹם פְּלוּנִי: הֲרִי הוּן קְרִימִין" - לֹא אָמַר בְּלוּם.
 הֲרִי הוּן מוֹפְרִין -

רַבִּי אֲלֵיעֶזֶר אוֹמֵר: מוֹפְרִי" (נדריים עה.).

וְהָא לֹא שְׁמַע!

הֲכָא נְמִי, דְאָמַר: "לְכִי שְׁמַעְנָא".

לְמָה לִי מִן הַשְׁתָּא? לְכִי שְׁמַע לִיפֵר לָהּ!

קְסָבַר: דְלָמָא מְטַרְיָדְנָא הָהִיא שְׁעָתָא.

תָּא שְׁמַע:

"הָאוֹמֵר לְאִפּוֹטְרוֹפּוֹס:

כָּל נְדָרִים שְׁנֹדְרֵת אִשְׁתִּי מִכָּאן וְעַד שְׁאָבָא מִמְּקוֹם פְּלוּנִי הֲפֵר, וְהֲפֵר לָהּ,
 יָכוֹל יִהְיֶה מוֹפְרִין?

תְּלַמּוּד לּוֹמַר: "אִישָׁה יְקִימֵנוּ וְאִישָׁה יִפְרְנוּ" (במדבר ל, ד).

¹ וְשִׁמְעֵ אִישָׁה בְּיוֹם שְׁמֵעוּ וְהִתְרִישׁ לָהּ וְקִמְנוּ נְדָרֶיהָ וְאָסְרָה אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יְקִמּוּ

דברי רבי יאשיה.

אמר לו רבי יונתן:

מצינו בכל התורה נולה שלוחו של אדם כמותו."

ואפילו רבי יאשיה לא קאמר אלא משום גזירת הכתוב הוא: **"אישה יקימנו ואישה יפרנו"**,

אבל דכולי עלמא: שלוחו של אדם כמותו.

והא לא שמיע ליה!

עגא הכא נמי דאמר ליה: לכי שמענא מיפר לה.

לכי שמע ליפר לה הוא!

סבר: דלמא מטרידנא.

12. עג, א

בְּעֵי רְמֵי בַר תְּמָא:
חֲרִישׁ, מַהוּ שְׂיַפֵּר לְאַשְׁתּוֹ?

אם תִּמְצָא לֹמֵר: בְּעַל מִיפֵר בְּלֹא שְׂמִיעָה, מִשּׁוֹם דְּבַר מִישְׁמַע הוּא,
אֲבָל חֲרִישׁ דְּלֹאוּ בַר מִישְׁמַע הוּא הֵינּוּ דְרַבִּי זִירָא.

דְּאָמַר רַבִּי זִירָא:

כָּל הָרְאוּי לְבִילָה - אֵין בִּילָה מְעַכְבֵּת בּוּ.

וְכָל שְׂאֵין רְאוּי לְבִילָה - בִּילָה מְעַכְבֵּת בּוּ.

אוּ דְלִמָּא:

"וְשִׁמַּע אִישָׁה" (במדבר ל, ח) - לֹא מְעַכְבֵּב.

אָמַר רַבָּא:

תָּא שְׂמַע:

"וְשִׁמַּע אִישָׁה" - פְּרִט לְאַשְׁתּוֹ חֲרִישׁ."

שְׂמַע מִינָהּ.

13. עג, א

איבעיא להו:
בעל, מהו שיפר לשתי נשיו בבת אחת?

"אותה"¹ (במדבר ל, ט) - דוקא,
או לאו דוקא?

אמר רבינא:

תא שמע:

"אין משקין שתי סוטות באחת, מפני שלבה גם בחבירתה.

רבי יהודה אומר:

לא מן השם הוא זה,

אלא משום שנאמר: "והשקה"² (במדבר ה, כז).

אותה, לבדה".

¹ ואם ביום שמע אישה יניא אותה והפר את נדרה אשר עליה ואת מבטא שפתייה אשר אסרה על נפשה זה' וסלח לה
² והשקה את המים והיתה אם נטמאה ותמעל מעל באישה ובאו בה המים המאזרים למרים וצבתה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה בקרב
עמה

14. עג, ב

עגב משנה

בוגרת ששהתה שנים עשר חדש,
ואלמנה שלשים יום,
רבי אליעזר אומר:
הואיל ובעלה חייב במזונותיה, יפר.
וחכמים אומרים:
אין הבעל מיפר עד שתכנס לרשותו.

גמרא

אמר רבה:
רבי אליעזר ו'משנה ראשונה' אמרו דבר אחד.

דתנן:

"נותנין לבתולה שנים עשר חדש לפרנס עצמה.
הגיע שנים עשר חדש - אוכלת משלו,
ואוכלת בתרומה.
אבל היבם - אינו מאכיל בתרומה.
עשתה ששה חדשים בפני הבעל, וששה חדשים בפני היבם,
ואפילו בולן בפני הבעל חסר יום אחד,
או בולן בפני היבם חסר יום אחד -
אינה אוכלת בתרומה.
זו משנה ראשונה.
בית דין של אחריהם אמרו:
אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה" (כתובות נו.).

אמר ליה אביי:

דלמא לא היא,
עד כאן לא קא אשמעינן משנה ראשונה אלא למיכל בתרומה דרבנן.
אבל נדרים דאורייתא - אימא לא.
ועד כאן לא שמעת ליה לרבי אליעזר אלא גבי נדרים,
כדרב פנחס משמיה דרבא, דאמר:
כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת.
אבל תרומה אפילו מדרבנן נמי לא אקלה.

15. עד, א-ב

עד, א משנה

שומרת יבם, בין ליבם אחד, בין לשני יבמין.

רבי אליעזר אומר:

יפר.

רבי יהושע אומר:

לאחד,

אבל לא לשנים.

רבי עקיבא אומר:

לא לאחד ולא לשנים.

אמר רבי אליעזר:

מה אם אשה שקנה הוא לעצמו הרי הוא מיפר נדריה,

אשה שהקנו לו מן השמים - אינו דין שיפר נדריה?!

אמר לו רבי עקיבא:

לא, אם אמרת באשה שקנה הוא לעצמו שאין לאחרים בה רשות,

תאמר באשה שהקנו לו מן השמים, שיש לאחרים בה רשות?!

אמר לו רבי יהושע:

עקיבא, דבריד בשני יבמין, מה אתה משיב על יבם אחד?

אמר לו:

אין היבמה גמורה ליבם בשם שהארוסה גמורה לאישה.

גמרא

בשלמא: רבי עקיבא סבר אין זיקה.

ורבי יהושע סבר יש זיקה,

אלא רבי אליעזר, מאי טעמיה?

אי יש זיקה - אין ברירה!

אמר רבי אמי:

כגון שעשה בה מאמר.

ורבי אליעזר סבר לה כבית שמאי, דאמר: מאמר קונה קנין גמור.

ורבי יהושע אומר לה: הני מילי בחד יבם, אבל בשני יבמין לא.

מי איכא מידי דכי אתי אחוהי אסר עליה בביאה, או בגיטא ומפר?!

ורבי עקיבא סבר: אין זיקה.

ולרבי אלעזר, דאמר: מאמר לבית שמאי אין קונה, אלא לדחות בצרה - מאי איכא למימר?

הכא במאי עסקינן:

כגון שעמד בדיו, ואיתחייב לה מזונות, כדרב פנחס משמיה דרבא,

דאמר: כל הנודרת על דעת בעלה, היא נודרת.

עד, ב תנן:

"אמר רבי אליעזר:

ומה אם אשה שקנה לעצמו הרי הוא מיפר את נדריה,

אשה שהקנו לו מן השמים אינו דין שמיפר נדריה?!"

ואי בשעשה בה מאמר, קנה לעצמו הוא!

שקנה לעצמו על ידי שמים.

תפשוט דכעי רבה:

מאמר לבית שמאי אירוסין עושה או נשואין עושה?

תפשוט דנשואין עושה.

דאי אירוסין עושה - הא תנן: "נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה".

אמר רב נחמן בר יצחק:

מאי "יפר"? יפר בשותפות.

תניא נמי הכי כרבי אמר:
 "שומרת יבם, בין ליבם אחד בין לשני יבמין,
 רבי אליעזר אומר:
 יפר.
 ורבי יהושע אומר:
 לאחד ולא לשנים.
 רבי עקיבא אומר:
 לא לאחד ולא לשנים.
 אמר רבי אליעזר:
 ומה אם אשה שאין לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו, משבאת לרשותו נגמרה לו.
 אשה, שיש לו חלק עד שלא תבא לרשותו, משבאת לרשותו אינו דין שתגמור לו?
 אמר לו רבי עקיבא:
 לא, אם אמרת באשה שקנה הוא לעצמו, שבשם שאין לו חלק בה, כך אין לאחרים חלק בה.
 תאמר באשה שהקנו לו מן השמים, שבשם שיש לו עמה חלק כך יש לאחרים, חלק בה!
 אמר לו רבי יהושע:
 עקיבא, דבריה בשני יבמין, מה אתה משיב על יבם אחד?
 אמר לו: כלום חלקנו על יבם אחד ועל שני יבמין,
 בין שעשה בה מאמר בין שלא עשה בה מאמר?
 וכשאך דברים בן נדרים.
 בלשון הזה אמר בן עזאי:
 חבל עליך בן עזאי שלא שימשת את רבי עקיבא".

עה,א מאי תניא כוותיה דרבי אמר?

דקתני: "בין שעשה בה מאמר ובין שלא עשה בה מאמר".

אי נמי, מרישא דקתני: "משנכנסה לרשותו נגמרה לו".

ואי לא קדיש מאי "נגמרה לו"?

תפשוט מיניה כשעשה בה מאמר.

מאי "וכשאך דברים בן נדרים" דקתני?

אמר רבא:

הכי קתני: אי אתה מודה שאין חייבין סקילה פנערה המאורסה!?

אמר רב אשי:

מתניתין נמי דקא,

"אין יבמה גמורה לאישה בשם שארוסה גמורה לאישה".

16. עה, א

משנה

האומר לאשתו:

"כל הנדרים שתדורי מבאן עד שאבא ממקום פלוני הרי הן קיימין" - לא אמר כלום.
 "הרי הן מופרין" -

רבי אליעזר אמר:

מופר.

וחכמים אומרים:

אינו מופר.

אמר רבי אליעזר:

אם הפר נדרים שבאו לכלל איסור - לא יפר נדרים שלא באו לכלל איסור!
 אמרו לו:

הרי הוא אומר: "אישה יקימנו ואישה יפרנו" (במדבר ל, יד) -

את שבא לכלל הקם - בא לכלל הפר,

לא בא לכלל הקם - לא בא לכלל הפר.

גמרא

איבעיא להו:

לרבי אליעזר, מיחל חלין ובטלין,

או דלקא: לא חלין כלל?

למאי נפקא מינה?

עהב, כגון דאתפס אחרנא בהדין נדרא,

אי אמרת: חלין - הווא תפיסותא,

אי אמרת: לא חלין - לא איכא מששא.

מאי?

תא שמע:

"אמר רבי אליעזר:

אם הפר נדרים שבאו לכלל איסור, לא יפר נדרים שלא באו לכלל איסור?!"
 ששמע מינה: לא חלין!

מי קתני: 'שאינו באין'? "שלא באו" קתני, עדיין לא באו.

תא שמע:

"אמר להו רבי אליעזר:

ומה במקום שאין מיפר נדרי עצמו משנדר - מיפר נדרי עצמו עד שלא ידור,
 מקום שמפר נדרי אשתו משתדור, אינו דין שיפר נדרי אשתו עד שלא תדור?!"

מאי לאו דאשתו דומיא דילה,

מה הוא דלא חיילין, אף אשתו נמי דלא חיילין.

לא, הא כדאיתא והא כדאיתא.

תא שמע:

"אמרו לו לרבי אליעזר:

ומה מקוה שמעלה את הטמאין מטומאתו, אין מציל על הטהורים מליטמא,
 אדם שאין מעלה את הטמאין מטומאתו, אינו דין הוא שלא יציל על הטהורין מליטמא?!"
 ששמע מינה: לא חיילין.

עו, אימא סיפא:

"אמרו לו לרבי אליעזר:

אם מטבילין בלי טמא ליטהר - יטבילו בלי לבשיטמא ליטהר."

שְׁמַע מִיָּנָה: חֵיילין!

אמרי: רבנן לא קיימי להון בטעמיה דרבי אליעזר,
והכי קאמרי ליה: מאי סבירא לך?
אי סבירא לך דחילין ובטלין - תהוי "בלוי" תיובתך!
אי לא סבירא לך דחילין - תהוי "מקוה" תיובתך!

תא שמע:

"אמר להם רבי אליעזר:

ומה זרעים טמאים, פיו שזרעו בקרקע טהורין, זרועין ועומדים לא כל שפון?!"
שְׁמַע מִיָּנָה: לא חילין.

ורבנן לא דרשי קל וחומר?

והא תניא:

"יכול ימכור אדם את בתו כשהיא נערה?

אמרת קל וחומר: מכורה כבר - יוצאה, אינה מכורה - אינו דין שלא תימכר?!"

עוב אין,

בעלמא - דרשי קל וחומר,

ושאני הכא - דאמר קרא: **"אישה יקימנו ואישה יפרנו"** (במדבר ל, יד),

את שבא לקלל הקם - בא לקלל הפר,

את שלא בא לקלל הקם - לא בא לקלל הפר.

17. עו, ב

משנה

הפרת נדרים - כל היום.
יש בדבר להקל ולהחמיר.

ביצד?

נדרה בלילי שבת - יפר בלילי שבת, וביום השבת, עד שתחשך.
נדרה עם חשכה - מפר עד שלא תחשך, שאם חשכה ולא הפר אינו יכול להפר.

גמרא

תנא:

"הפרת נדרים - כל היום.

רבי יוסי ברבי יהודה ורבי אלעזר ברבי שמעון אָמרו:
מעט לעת".

מאי טעמא דתנא קמא?

אמר קרא: "ביום שמעו" (במדבר ל, ג).

ורבנן מאי טעמייהו?

דכתיב: "מיום אל יום" (במדבר ל, טו).

ולתנא קמא הא כתיב: "מיום אל יום"!

איצטריד.

דאי "ביום שמעו" - הוה אמינא: ביממא אין, בליליא לא,
כתיב: "מיום אל יום".

ולמאן דאמר "מיום אל יום", הא כתיב: "ביום שמעו"!

איצטריד.

דאי כתיב "מיום אל יום" - הוה אמינא: מחד בשבא לחד בשבא ליפר לה,
כתיב: "ביום שמעו".

אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי:
אין הלכה כאותו הזוג.

לוי סבר למיעבד כהני תנאי.

אמר ליה רב:

הכי אמר חביבי: אין הלכה כאותו הזוג.

חייא בר רב שדי גירא וכדיק.

רבה בר רב הונא יתיב וקאים.

18. עז, א

עז, א תנן התם:

"מְפִירֵי נְדָרִים בְּשַׁבַּת, וְנִשְׁאָלִיו לְנְדָרִים שֶׁהוּ לְצוּרֵךְ הַשַּׁבָּת" (שבת קנו.).

איבעיא להו:

מפירין נדרים בשבת לצורך השבת,

או דלמא: אפילו שלא לצורך?

תא שמע:

דְּתַנִּי רַב זוּטִי דְּבִי רַב פַּפִּי:

"אין מפירין נדרים אלא לצורך השבת."

אמר רב אשי:

הא לא תנן הכי:

"נְדָרָה עִם חֲשִׁיבָה מִפֶּר לָהּ עַד שֶׁלֹּא תַחֲשֹׁךְ" (נדרים עו.).

ואי אמרת: לצורך השבת אין, שלא לצורך השבת לא,

מאי איריא חשכה? אפילו בתוך היום אינו יכול להפר דשלא לצורך!

תנאי היא,

"הַפֶּרֶת נְדָרִים כָּל הַיּוֹם,**רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמְרוּ:****מֵעַתַּת לַעַת."**

למאן דאמר: כל היום אין, טפי לא - אפילו שלא לצורך השבת מפר.

19. עז, א

"ונשאלו לנדרים שהו לצורך השבת".

איבעיא להו:

קשלא הוה להם פנאי,
או דלמא: כשהויה להם פנאי?

תא שמע:

דאיזדקיכו ליה רבנן לבריה דרב זוטרא בריה דרב זעירא אפילו בנדרים שהויה להם פנאי מבעוד יום.

סבר רב יוסף למימר: **"נשאלו לנדרים בשבת"** -

בְּיַחֲדָא מוּמַחָה - אין,
בְּשִׁלְשָׁה הֶדְיוּטוֹת - לא,
מִשּׁוּם דְּמִתְחַזֵּי כְּדִינָא.

אמר ליה אביי:

כִּיּוֹן דְּסָבִירָא לִּי:

אֶפִּילוּ מְעוּמָד,

אֶפִּילוּ קְרוּבִים,

אֶפִּילוּ בְּלִילָה -

לֹא מִתְחַזֵּי כְּדִינָא.

20. עז, א-ב

אמר רבי אבא אמר רב הונא אמר רב:
הלכה מפירין נדרים בלילה.

והא מתניתין היא:
"נדרה בלילי שבת..."!

אלא אימא: הלכה, נשאלין בלילה.

אמר ליה רבי אבא לרב הונא:
אמר רב הכי?

אמר ליה: אישתיק.

אמר ליה:
אישתיק קא אמרת,
או שתי קאמרת?

אמר רב איקא בר אבין:
עז,ב איזדקיק ליה רב לרבה אבקישונא דבי רב:
עומד,
יחיד,
ובלילה.

אמר רבה אמר רב נחמן:
הלכה: נשאלין נדרים:
עומד,
יחיד,
ובלילה,
ובשבת,
ובקרובים,
ואפילו היה להן פנאי מבעוד יום.

"עומד"?

והתניא:

"ירד רבן גמליאל מן החמור ונתעטף וישב והתיר לו נדרו!"

רבן גמליאל סבר: ¹פותרחין בחרטה.
מיעקר נדרא בעינו, בעי עיני, אהכי ישב.
ורב נחמן סבר: אין פותרחין בחרטה, אפילו מעומד.

אמר ליה רבא לרב נחמן:
חזי מר האי מרבנן דאתא ממערבא ואמר:
איזדקיקו ליה רבנן לבריה דרב הונא בר אבין,
ושרו ליה נדריה ואמרו ליה: זיל ובעי רחמי על נפשך דחטאת.

דתני רב דימי אחוה דרב ספרא:
"כל הנודר, אף על פי שהוא מקיימו נקרא חוטא."

אמר רב זביד:
מאי קרא?
"זכי תחדל לנדר לא יהיה בק חטא" (דברים כג, כג),
הא לא חדלת - איכא חטא.

¹ ר'ן ותוספות גורסים "אין פותרחין בחרטה" ובהמשך אצל רב נחמן "פותרחין בחרטה".

21. עז, ב

תנא:

"האומר לאשתו:

"כל נדרים שתדורי אי אפשי שתדורי"

"אין זה נדר" -

לא אמר כלום.

"יפה עשית,"

"אין במותך,"

"אם לא נדרת מדרך אני" -

דבריו קיימין.

לא יאמר אדם לאשתו בשבת: "מופר ליכי,"

"בטיל ליכי" בדרך שאומר לה בחול,

אלא אומר לה: "טלי ואכלי,"

"טלי ושתי" - והנדר בטל מאליו.

אמר רבי יוחנן:

וצריך שיכטל בלבו.

תנא:

"בית שמאי אומרים:

בשבת - מבטל בלבו,

בחול - מוציא בשפתיו.

ובית הלל אומרים:

אחד זה ואחד זה - מבטל בלבו, ואין צריך להוציא בשפתיו."

22. עז, ב

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן:
חֲכָם שְׁאֵמַר בְּלִשׁוֹן בְּעַל,
וּבְעַל שְׁאֵמַר בְּלִשׁוֹן חֲכָם -
לֹא אָמַר כְּלוּם.

דִּתְנִינָא:

"זֶה הַדְּבָר" (במדבר ל, ב) - הַחֲכָם מִתִּיר וְאִין בְּעַל מִתִּיר.
שְׂכִיבֹל: וּמָה חֲכָם שְׁאִין מִפֵּר מִתִּיר, בְּעַל שְׁמִפֵּר אִינוּ דִּין שְׁמִפֵּר?
עא, תלמוד לומר: "זֶה הַדְּבָר" - חֲכָם מִתִּיר, וְאִין בְּעַל מִתִּיר".

תְּנִינָא אִידָּךְ:

"זֶה הַדְּבָר" - בְּעַל מִפֵּר וְאִין חֲכָם מִפֵּר.
שְׂכִיבֹל: וּמָה בְּעַל שְׁאִין מִתִּיר מִפֵּר, חֲכָם שְׁמִתִּיר אִינוּ דִּין שְׁמִפֵּר?
תלמוד לומר: "זֶה הַדְּבָר" - בְּעַל מִפֵּר, וְאִין חֲכָם מִפֵּר".

"וְנֹאמַר כֵּן: "זֶה הַדְּבָר", וְנֹאמַר לְהֵלֶן: "זֶה הַדְּבָר"¹ (ויקרא יז, ב) בְּשַׁחוּטֵי חוּץ.
מָה בְּשַׁחוּטֵי חוּץ - אֶהְרֹן וּבְנָיו וְכָל יִשְׂרָאֵל,
אִף פְּרִשֵׁת נְדָרִים - אֶהְרֹן וּבְנָיו וְכָל יִשְׂרָאֵל.
וּמָה כֵּן - "רֹאשֵׁי הַמִּטּוֹת", אִף לְהֵלֶן - רֹאשֵׁי הַמִּטּוֹת".

בְּפְרִשֵׁת נְדָרִים - לְמָאי הִלְכְתָּא?

אָמַר רַב אֲחָא בַר יַעֲקֹב:
לְהַכְשִׁיר שְׁלִשָּׁה הֲדֵיטוֹת,
וְהָא "רֹאשֵׁי הַמִּטּוֹת" כְּתִיב!

אָמַר רַב חֲסֵדָא וְאִיתִימָא רַבִּי יוֹחָנָן:
בְּיַחֲדָא מוּמַחָה.

רֹאשֵׁי הַמִּטּוֹת בְּשַׁחוּטֵי חוּץ לְמָאי הִלְכְתָּא?

אָמַר רַב שִׁשְׁתָּ:
לֹאמַר שְׁיִישׁ שְׁאֵלָה בְּהַקְדָּשׁ.

לְבֵית שְׁמַאי דְאָמַר אִין שְׁאֵלָה בְּהַקְדָּשׁ, "רֹאשֵׁי הַמִּטּוֹת" דְּכְתִיב בְּשַׁחוּטֵי חוּץ לְמָאי הִלְכְתָּא?

בֵּית שְׁמַאי לִית לְהוּ גְזִירָה שְׁוָה.

"זֶה הַדְּבָר" בְּפְרִשֵׁת נְדָרִים - לְמָאי כְּתִיב?

לֹאמַר: חֲכָם מִתִּיר וְאִין בְּעַל מִתִּיר,
בְּעַל מִפֵּר וְאִין חֲכָם מִפֵּר.

"זֶה הַדְּבָר" בְּשַׁחוּטֵי חוּץ - לְמָאי כְּתִיב?

לֹאמַר: עַל הַשְּׁחִיטָה חַיִּיב, וְאִין חַיִּיב עַל הַמְּלִיקָה.

אֵלָא לְבֵית שְׁמַאי,
לְהַכְשִׁיר שְׁלִשָּׁה הֲדֵיטוֹת מְנַלְן?

נִפְקָא לְהוּ מְדַרְבַּ אַסִּי בַר נִתְּוֹ,

¹ דְּבַר אֵל אֶהְרֹן וְאֵל בְּנָיו וְאֵל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֱלֹהִים זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' לְאֹמֶר

דְּכָתִיב: **"וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מִעֲדֵי ה' אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** (ויקרא כג, מד).
וְהִתְנַיֵּא:

"רבי יוסי הגלילי אומר:

"מועדי" נאמרו, ולא נאמרה שבת בראשית עמהן.

בן עזאי אומר:

"מועדי" נאמרו, ולא נאמר פרשת נדרים עמהן."

רַב אָסִי בְּרַתְּוֹן קָשָׁיָא לֵיהּ הָא מִתְנַיֵּיתָא.

אַתָּא לְנִהְרֵדְעָא לְקַמְיָה דְּרַב שֵׁשֶׁת - וְלֹא אֲשַׁכְּחִיהּ.

אַתָּא אַבְתְּרִיהּ לְמַחוּזָא. אָמַר לֵיהּ: **"מועדי ה' נאמרו, ולא נאמרה שבת בראשית עמהן"!**

וְהָא כְּתִיב: שַׁבַּת עִמָּהֶן (בויקרא פרק כג, במדבר פרק כח)!

וְתוֹ: **"מועדי ה' נאמרו ולא נאמרה פרשת נדרים עמהן"?**

וְהָא מְסִיטְרָא כְּתִיבָא (פרק כח)!

אָמַר לֵיהּ:

הֲכִי קְתַנִּי:

עַח, בְּ מוֹעֲדֵי ה' - צְרִיכִין קִידּוּשׁ בֵּית דִּין,

שַׁבַּת בְּרֵאשִׁית - אֵין צְרִיכָה קִידּוּשׁ בֵּית דִּין.

מוֹעֲדֵי ה' - צְרִיכִין מוּמְחָה,

וְאֵין פְּרֻשַׁת נְדָרִים - צְרִיכִין מוּמְחָה, אֲפִילוּ בֵּית דִּין הֲדַיּוּטוֹת.

וְהָא בְּפְרֻשַׁת נְדָרִים **"רְאשֵׁי הַמַּטּוֹת"** כְּתִיב (במדבר ל, ב)!

אָמַר רַב חֲסָדָא וְאִתְיַמָּא רַבִּי יוֹחָנָן:

בְּיַחֲד מוּמְחָה.

23. עח, ב - עט, א

אמר רבי הנינא:

השותק על מנת למיקט - מפר אפילו מכאן ועד עשרה ימים.

מתיב רבא:

"אימתי אמרו מת הבעל נתרוקנה רשות לאב?

בזמן שלא שמע הבעל,

או ששמע ושתק,

או ששמע והפר ומת בו ביום.

אבל שמע וקיים,

או ששמע ושתק ומת ביום של אחריו -

אין יכול להפר."

מאי לאו בשותק על מנת למיקט.

לא, בשותק על מנת לקיים.

אי הכי, היינו "או שמע וקיים!"

אלא, בשותק סתם.

מתיב רב חסדא:

"חומר בהקם מבהפר,

ובהפר מבהקם.

עטא, חומר בהקם^א שהשתיקה מקיימת, ואין שתיקה מבטלת.

קיים בלבד - קיים,

הפר בלבד - אינו מופר."

קיים - אין יכול להפר.

הפר - אין יכול לקיים.

קתני: "שהשתיקה מקיימת", מאי לאו בשותק על מנת למיקט.

לא, בשותק על מנת לקיים.

הינו "קיים בלבד קיים!"

אלא, בשותק סתם.

אשכחן חומר בהקם מבהפר,

בהפר מבהקם מנא לן?

אמר רבי יוחנן:

נשאלין על ההקם,

ואין נשאלין על ההפר.

מתיב רב כהנא:

"ואם החרש יחריש לה אישה מיום אל יום והקים את כל נדריה,

או את כל אסוריה אשר עליה הקים אתם פי החרש לה ביום שמעו" (במדבר ל, טו),

בשותק על מנת למיקט הכתוב מדבר.

אתה אומר בשותק על מנת למיקט, או אינו אלא בשותק על מנת לקיים?

בשהוא אומר: "פי החרש לה" (במדבר ל, טו) הרי בשותק על מנת לקיים הכתוב מדבר,

הא מה אני מקיים: "אם החרש יחריש לה אישה..."?

בשותק על מנת למיקט הכתוב מדבר!"

תיובתא.

ולוקים:

הא - "בשותק על מנת לקיים",

הא - בשותק סתם!

קראי יתירי כתיבי.

מתיב רבא:

"נדרה עם חשכה - מפר לה עד שלא חשכה, שאם לא הפר וחשכה אינו יכול להפר".
אמאי? להוי כ"שותק על מנת למיקט"!

תיובתא.

מתיב רב אשי:

"יודע אני שיש נדרים אבל איני יודע שיש מפירין" - יפר.

"יודע אני שיש מפירין אבל איני יודע שזה נדר" -

רבי מאיר אומר: לא יפר,

וחכמים אומרים: יפר."

ואמאי? להוי כ"שותק על מנת למיקט"!

תיובתא.

הדרן עלך נערה המאורסה